1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. No. 79.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag** De prijs is per *drie maanden* te Assen f 2,27½ buiten Assen franco per post f 2.45.

WOENSDAG 1 OCTOBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Wij hebben begrepen aan onze geabonneerden geen ondienst te doen, door voorloopig voor de aanstaande wintermaanden, deze Courant te vergrooten, zoodat wij nu in de gelegenheid zullen zijn zoowel om berigten en mededeelingen op te nemen, waarin wij rekenen, dat onze lezers belang kunnen stellen, doch welke wij tot nog toe uit plaatsgebrek moesten achterwege laten, als vooral ook om de rubriek: **de Verteller enz.** *meer uit te breiden. Vele onzer lezers, wij weten het, verlangen in de lange winteravonden iets te lezen, zonder dat zij in het bezit van boeken of tijdschriften zijn. Het is ons voornemen, in den Verteller aan onze geabonneerden, zooveel in ons is, eene aangename en tevens nuttige lectuur te bezorgen, door opname daarin van verhalen, mededeelingen van het gebied van kunst, wetenschap, landbouw etc., van annecdoten, raadsels en charades. De Verteller, met eene kleine maar duidelijke letter gedrukt, zal in den regel 18 à 20, d. i. in de maand 160 à 180 folio pagina's druk bevatten; wij zullen dus in de maand tien à elf en een half vel druks leveren.*

De abonnements-prijs zal hierdoor eene verhooging van f -„45 in de drie maanden moeten ondergaan. Wij vertrouwen, dat geen onzer geabonneerden hiertegen bezwaar zal hebben; mogt zulks evenwel onverhoopt het geval zijn, nog gedurende de tien eerste dagen dezer maand zal men het abonnement kunnen opzeggen, zonder dat wij de in deze maand verschenen nummers in rekening zullen brengen.

Voor de wintermaanden, d. i. van 1 Oct. tot 1 April, loven wij wederom eene premie uit van twaalf gulden, zoowel aan hem, die de meeste charades inzendt, die opgenomen worden, als aan hem, die ons de meeste goede oplossingen doet toekomen.

De Red.

Achtervolgens artikel 3 van het Koninklijk besluit d.d. 6 Januarij 1831 no. 68 (Staatsblad no. 2), heeft Zijne Excellentie de Minister van Finantiën, bij resolutie van den 25 Sept. l.l., no. 119, bepaald, dat de loten der 230e Staats-Loterij, gedurende de 2de week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op Dingsdag den 30 Sept. 1856, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

Bij Verkoop:			Bij Verhuring:		
Geheele	loten	f 76,00	Geheele	loten	f 30,00
Halve	„	- 38,00	Halve	„	- 15,00
Vijfde	„	- 15,20	Vijfde	„	- 6,00
Tiende	„	- 7,60	Tiende	„	- 3,00
Twintigste	„	- 3,80	Twintigste	„	- 1,50

Wordende den belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij het aangehaalde artikel van voornoemd besluit, uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

Assen, den 27 Sept. 1856.

De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Drenthe,

Gelet op art. 181 der Wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad no. 1), benevens art. 10 der Wet van 21 November 1818 (Staatsblad na. 41,) en verdere bepalingen omtrent het houden van inspectien over de verlofgangers der Nationale Militie;

Besluit:

Art. 1. De gewone inspectie over de verlofgangers der Nationale Militie zal voor dit jaar in deze Provincie, door den gewestelijken Militie-Commissaris, in de Hoofdplaatsen der Militie-Kantons, over de manschappen, *in die kantons verblijf houdende*, worden gehouden, als volgt: te

MEPPEL,
Dingsdag den 7 October 1856;
HOOGEVEEN,
Woensdag den 8 October 1856;
EMMEN,
Donderdag den 9 October 1856;
ASSEN,
Zaturdag den 11 October 1856;

en zulks telkens des *voormiddags* ten *negen ure*, ter plaatse waar het gewoonlijk geschiedt, of welke daartoe nader door de Gemeentebesturen in de Kantonshoofdplaatsen, met overleg van den Militie-Kommissaris, zullen worden aangewezen; *zullende iederen dag worden aangevangen met de verlofgangers der Gemeente van de Kantonshoofdplaats.*

Art. 2. Aan de gemelde inspectie zullen, ieder in de Hoofdplaats van zijn Kanton, moeten deelnemen:

1o. De miliciens der ligtingen van 1852 en 1853, met uitzondering van de zoodanigen, die krachtens het Koninklijk besluit van 11 Junij jl. no. 62 zijn opgeroepen, om aan de wapenoefeningen in September 1856 deel te nemen;

2o. De miliciens der ligting van 1854, die minder dan één vol jaar in werkelijke dienst zijn geweest en alzoo vóór of op 1 April 1856 van hunne korpsen zijn vertrokken.

De tot de voormelde cathegorien behoorende manschappen, die op de stamboeken hunner korpsen als gedetacheerd worden gevoerd, zijn van de bijwoning dezer inspectie vrijgesteld.

Extract dezes, art. 1 en 2, zal worden opgenomen in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* van 24 en 31 September 1856.

Voor Extract Conform,
De Griffier der Staten van Drenthe,
W. H. HOFSTEDE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen, doen te weten:

dat, ingevolge raadsbesluit van 2 September 1856, goedgekeurd door heeren Gedeputeerde Staten van Drenthe, bij resolutie van 22 September jl. no. 30, ten laste der gemeente Assen, tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg van een klinkerweg tusschen Assen en Beilen zal worden genegotieerd eene som veertig duizend gulden, f 40.000,00, tegen 4 ten honderd, en dat de inschrijving voor die geldleening ten kantore van den gemeente-ontvanger alhier zal worden geopend den 1 October aanstaande en den 14 daaraanvolgende zal worden gesloten.

Het plan ligt bij den Ontvanger en ter Secretarie ter inzage.

Assen den 26 Sept. 1856.

De Burgemeester, H. J. OOSTING,
De Secretaris KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

29 Sept.

Wij beginnen weer met Napels en zijn zeer stijfhoofdigen Koning, en hoewel wij onze lezers nog niet *uit* dien Italiaanschen doolhof kunnen leiden, zoo worden de pogingen om er effen paden en meer licht, goed licht, aan te brengen, ernstiger, en beloven zij hoe langer zoo meer een gewenscht resultaat. Hopen wij echter, dat het zwaard de hindernissen niet behoeve weg te nemen, noch het vreesselijk licht van kanon-vuur die heerlijke oorden verlichte. 't Is waar, ook dat kan heilrijk zijn in de gevolgen, maar 't is een bloedig licht, dat rouw brengt en een verdriet dat niet uitsterft aan deze zijde des grafs. Maar er is nog meer, dat ons eene minnelijke schikking doet wenschen, namelijk dit: Wij zijn in 't algemeen tegen interventie, als zij niet wordt ingeroepen, en zelfs ingeroepen is zij dikwijls onregtvaardig. Kan het niet gebeuren, bij voorbeeld, dat een Vorst, die zijn volk onderdrukt, en daarin tegenstand ontwaart, hulp in zijn onderdrukkingstelsel vraagt van den magtige, die denkt als hij? En is die interventie billijk, regt? Ook een volk kan de autoriteit verkrachten, tergen, en om daarin voort of verder te gaan, den bijstand van gelijkdenkenden zoeken en erlangen. Is zoodanige hulp of interventie billijk, regt? Maar in allen gevalle, als het gewoonte wordt, dat de sterkere de huishouding van den zwakkere regelt, dan is het gedaan met de onafhankelijkheid van deze, en 't is daarom, dat zich op dit oogenblik reeds krachtige stemmen laten hooren tegen de beraamde interventie in Napels, stemmen, die overigens de dwingelandij van den Napelschen Koning en van andere Italiaansche Vorsten ten sterkste afkeuren.

Maar genoeg, keeren wij terug tot den toestand van Italie en 't geen dienaangaande wordt gezegd.

Voor eenige dagen kwam de tijding tot ons: „Engeland en Frankrijk zenden elk vier groote schepen naar Napels, niet om aldaar dadelijk hun vuur te openen, maar om, als er oproer in dat koningrijk mogt ontstaan, hunne onderdanen en de goederen van deze te beschermen."

Die tijding maakte grooten indruk, en de Europeesche beursen, die papieren tempels, werden gevoelig aangedaan.

Op den volgenden dag echter meldde de telegraaf: de schepen vertrekken niet. Frankrijk meent, dat het geschil nog wel is te vereffenen langs minnelijken weg. Men zal dus nog eens een extra-ultimatum naar Napels zenden en 't antwoord vragen.

Dat stelde de onrustigen weder eenigzins gerust.

Maar nu zijn de berigten weer tegenstrijdig, ja, het getal der vriendelijke intervenieerenden, dat zijn dezulken, die zich voor het huis des buurmans plaatsen, ten einde, als men daar binnen handgemeen werd, dezen of genen der bewoners te helpen, wordt grooter. Zoo gaat het altijd. Om een ander mans zaken te beredderen vindt men altijd veel liefhebbers, want voor de moeite valt er altijd iets af, of neemt men al ligt de vrijheid om zich, in de algemeene confusie, iets toe te eigenen. Zoo verneemt men, dat Oostenrijk ook het plan heeft, om zich met eenige oorlogschepen voor Napels te vertoonen, en zelfs Sardinië wil zorgen bij de hand te zijn, als de Napolitanen onderling beginnen te hairkloven. Alzoo, toekijkers genoeg! Koning *Ferdinand* geniet wel attentie, en mag dus zelf ook wel attent zijn. Er zijn soms zeer lastige vrienden.

Maar wij hebben nog meer tijdingen!

De Napelsche gezant te Weenen zou zijne paspoort hebben gevraagd — volgens anderen vroeg hij zijn ontslag. Waarom? Dat is nog niet bekend.

De Russische regering heeft eene Nota tot het Westen gerigt ten gunste van Napels, en zich ook aanmerkingen veroorloofd over de voortdurende bezetting van Griekenland.

Is dat nu waar? Dat Rusland, tegen het regt van den sterkste gestemd, en dus tegen eene interventie in Napels, daarvan zou hebben doen blijken, niets is natuurlijker, en ook Pruissen, zoo verzekert men, zou hier den Czaar ter zijde staan, en dat die beide Mogendheden, om dezelfde politiek, Griekenland bevrijd wenschen te zien van vreemde troepen, om dezelfde redenen, is zeer begrijpelijk, maar dat zij zich daarover officieel aan het Westen verklaarden, behoeft men daarom nog niet te gelooven.

Maar is het waar, en is het juist, dat Frankrijk, Engeland, Oostenrijk en Sardinië eskaders zenden naar de golf van Napels, dan zou daarin voor de Italiaansche zaak zelve weinig kwaads zijn te vinden. Hoe grooter magt zich tegenover Koning *Ferdinand* plaatst, met zoo veel te minder vernedering kan hij zich aan die overmagt onderwerpen.

Na al het medegedeelde doen wij echter de vraag: Zullen inderdaad al die eskaders „al die gewapende toekijkers" de wateren van Napels opzoeken?

En daarop geeft ons de Europeesche nieuwsmarkt nog geenszins een bepaald antwoord.

Een Duitsch blad, dat voorgeeft meer te weten dan anderen en dat somtijds ook bewijst, verzekert, dat Frankrijk en Engeland, tot de overtuiging gekomen van de onmogelijkheid, waarin Koning *Ferdinand* zich bevindt, om eene algemeene amnestie uit te vaardigen, nu hebben gevraagd eene amnestie voor allen, die zich aan 's Konings gezag onderwerpen en vergeving vragen. Om antwoord op dien eisch te geven, zouden zij vijftig dagen bedenktijd hebben vergund, en mogt die verstrijken zonder toestemmend antwoord, dan zou zich voor Napels onmiddelijk eene vloot laten zien, met geenszins vriendschappelijke bedoelingen. Is dat waar, dan zal Koning *Ferdinand* gewis spoedig *ja* zeggen en geen eskader cours zetten naar het vreemde land.

Men ziet het — alles is nog in 't onzekere. Dat het Westen het besluit nam, om eene vloot naar Napels te zenden, als zijne dringende eischen onvoldaan blijven, is zeer zeker, en de Engelsche schepen zijn reeds derwaarts onder zeil, maar even zeker is het ook, dat de Franschen de ankers, tot hetzelfde doel, nog niet ligtten. Wacht Frankrijk, met grond, eene gewenschte verandering in den staat van zaken en houdt het daarom zijne schepen nog te huis? 't Heeft er allen schijn van.

Wat de Russische Nota betreft, waarover wij straks een woord spraken, de Czaar zou daarin hebben gevraagd, hoe het Westen de gewapende interventie zou kunnen regtvaardigen, daar het vroeger Ruslands dreigende houding tegen Turkije zoo hoog opnam? Er is waarheid in die vraag, maar er is ook wel een antwoord op te vinden, dat die beide zaken in een geheel verschillend daglicht stelt.

Wachten wij met geduld de ontknooping der Italiaansche kwestie af. Dat zij de oorzaak zal zijn van een Europeeschen oorlog, gelooven wij nog niet, hoeveel brandstof daarvoor overigens ook opgehoopt moge zijn.

Van Napels naar Spanje of van Spanje naar Napels — dat is thans de weg der journalistiek. Beide rijken zijn, gewis niet tot eigen voordeel, de leveranciers van nieuwsberigten op de Europeesche dagbladmarkt.

De Spaansche Minister van Financien vroeg en ontving zijn ontslag, en gaf zijne portefeuille over aan den heer *Salaverria*. Wat is dat voor een man? vraagt gij, en wij antwoorden wat anderen ons verhalen: een goed man, weinig bekend en van meêgaanden aard. Hij houdt het, mits tegen goed tractement, met degeen die meester is.

De Paus zond dezer dagen aan Koningin *Isabella II*, zijne zeer geliefde dochter, eene doekspeld met de beeldtenis van *Thomas*, wel eens de ongeloovige genoemd. De Vorstin was zeer getroffen over deze Pausselijke attentie, en het geschenk op de borst dragende, ontving zij, nopens het kunstig bewerkt cadeau, de vleijendste complimenten. Een der geestelijken echter, die er ook het oog op vestigde, merkte aan, dat de speld eene zeer ernstige waarschuwing bevatte. Nieuwsgierig vroeg de Koningin opheldering dienaangaande, doch voor dat was gegeven, riep zij: „ik weet het al. De Paus herinnert mij aan de belofte, die ik hem deed. Vreezende dat ik die zal vergeten, zegt hij, door op *Thomas* te wijzen: ik zal gelooven als ik *gezien* heb."

Na dien dag valt zij hare Ministers om vele dingen lastig en treedt de reactie nader en nader. Maar eene andere magt treedt haar tegemoet, en wel eene financiële. Deze wijst onder anderen met nadruk op de zegenrijke gevolgen van de wet op den verkoop van de nationale en kerkelijke goederen en op de schatkist, die altijd haar bodem laat zien. Of echter die magt in staat zal zijn om de hof- en priesterpartij tegen te houden, is te betwijfelen.

Maarschalk *Narvaez*, de man naar haar hart en de man des gewelds, is welligt op dit oogenblik reeds te Madrid, en zou zijn intrek nemen juist tegenover het gebouw van het Ministerie van oorlog.

Velen zien hierin eene zeer dreigende beteekenis.

O'Donnell weet niet waarheen, vervolgd als hij wordt door eene partij, die geen accoord sluit dan alleen in *haar* voordeel. Uit de eene moeijelijkheid stapt hij in de andere. Zijne groote fout is, dat hij die partij niet durft tegentreden, omdat hij dan, noodzakelijker wijze, de prerogatieven der kroon zou schenden. Hoe verkeerd geoordeeld! Weet hij dan niet, kent hij die partij dan niet genoeg, om er aan te twijfelen, dat zij het volk van dezelfs Koningin vervreemdt?

Daar staat de soldaat van 1854, de onversaagde krijgsman, als het kanon dondert en het moordend schroot vuur verderf en dood om hem voert — daar staat hij nu met de armen over elkander gekruist, radeloos tegenover eene hof- en priesterpartij, zwak van kracht, maar stout van moed en listig en geslepen.

Het besluit, dat de wet op den verkoop van kerkelijke goederen buiten werking stelt, is nog niet verschenen.

De Verteller enz.

Drainering.

... is, zullen zeker wel aannemen en ... overvloedige nat op de landen, voor de ... en dat menige oogst daardoor ver...

... waarvan de ... besparing ... te aan een ... en min- ... le op- ... ver-

... brabant en Friesland kunnen niet genoegzaam afleveren de bestellingen, die om draineerbuizen gedaan worden. Gedane proefnemingen liggen voor de hand, om het nut en voordeel der werking aan te wijzen, daar de opbrengst der drooggelegde gronden met ⅓ is vermeerderd.

Waar zulke voorbeelden spreken, zal het wel niet noodig zijn, verder op de belangrijkheid der drooglegging aan te dringen en zal ieder moeten erkennen, dat zij in het belang is van den eigenaar, van den pachter en van het publiek. Van den eigenaar, omdat zijne gronden in waarde vermeerderen; van den pachter, omdat hij met minder moeite en kosten meerder opbrengst erlangt; van het publiek, omdat er meerdere productie ter consumtie van denzelfden grond wordt voortgebragt.

In het departement der Seine en Marne wordt de vermeerdering der opbrengst met de draineriug door den heer Gareau begroot op 7 mud per bunder.

De heer Bentic verklaart: dat de sommen door hem aan het draineren besteed, gemiddeld 10 tot 20 pct. opbrengen en dat die ... rijke bodems opklimt zelfs tot 30 pct. De heer J. G. J... van ... het nut en voordeel der draineriug is zoo gr...

... landmeter zich die wetenschap eigen gemaakt en de noodige instrumenten heeft aangeschaft, om daarmede in deze nut en voordeel te doen.

Over den toestand der Kanalen in Rusland.

Er zijn in Rusland verschillende stelsels van kanalisatie, welke slechts behoeven voltooid te worden, om in dit opzigt de meest begunstigde landen niet alleen te evenaren, maar zelfs voorbij te streven. Om slechts te gewagen van hetgeen voor ons, dus schrijft men uit Odessa, van het meeste belang is, welke groote voordeelen zou niet een bevaarbaar kanaal opleveren, dat den Dniester in gemakkelijke en regtstreeksche verbinding met Odessa zou stellen? Voor de provincien, ... die rivier besproeid worden of daaraan grenzen, zijn die voordeelen onberekenbaar. Het koren, de wol en de mais, welke thans over die rivier uit de verstverwijderde provincien in Bessarabie vervoerd worden ... nog andere voortbrengselen en eerste levensmiddelen, die ... markten een goeden uitweg zouden vinden, zouden daar ... at en in ongunstigen toest... aankomen; thans w... gsmiddelen uit he... de losplaats... kleine ligt...

Volgens sommigen is Koningin *Isabella* niet zoo bijzonder ingenomen met de terugkomst van *Narvaez* als wel eens is beweerd, en wel om zeer gewigtige redenen. Die krijgsman zou, als hij aan 't roer van Staat plaats wilde nemen of daaraan geroepen werd, reactie, achteruitgang in den hoogsten graad prediken, en nu heeft de Koningin toch nog vrienden, trouw en verstandig genoeg om haar in dat geval te wijzen op eene revolutie — eene revolutie, gewis veel ernstiger dan die, welke onlangs plaats hadden. Die waarschuwing zou indruk hebben gemaakt, en zelfs de behoudende vrienden van het koninklijk huis tot nadenken hebben gebragt.

Mogt het waar zijn.

Spanje is niet rijp voor de Europeesche beschaving in haar geheelen omvang, maar te rijp voor de priesterregering in al hare onverdraagzaamheid. Die men te veel onderdrukt, rigt zich dikwijls onverwachts op en wreekt zich op verschrikkelijke wijze.

Koningin *Isabella* moet niet vergeten, en als de kerkelijke partij haar waarlijk genegenheid toedraagt, mag zij er wel op bedacht zijn, dat het leger van *O'Donnell* meer aan vrijheid is gehecht dan zijn chef op dit oogenblik laat blijken, en dat het welligt, onder een ander hoofd, zelfs aan *Narvaez* zou toonen, dat het bloed, in Julij j.l. door dappere kamaraden gestort, niet vergeefs zou roepen om wraak.

30 Sept.

Latere tijdingen uit Napels dan bovenstaande deelen het volgende mede:

Baron *von Hubner*, de gezant dien men liet reizen toen hij nog geenzins was vertrokken — dien men uit Napels liet vertrekken toen hij daar nog zeer rustig was, schijnt niet zoo ongelukkig in zijne zending te zijn, als men eerst wel beweerde en men koestert thans de hoop, dat hij het stalen hart van Z. M. Koning *Ferdinand* nog zal kunnen treffen.

Wat de Napelsche gezant te Weenen betreft, deze heeft inderdaad zijn ontslag gevraagd. Waarom? Dat weet men niet. Maar dit weet men: de Koning heeft geweigerd hem het gevraagde ontslag te geven. Al weder vragen wij, waarom? Vroeg de gezant zijn ontslag omdat de Koning zijn raad niet volgde? En zal hij dan, de vraag afslaande, den raad gehoor geven?

De gewone Oostenrijksche gezant te Napels heeft in allerijl Weenen verlaten, om te Napels op zijn post en raadgever van Koning *Ferdinand* te zijn.

Opmerkelijk is het, dat de Duitsche pers, als één man opstaat, om tegen de interventie van het Westen te protesteeren. Zij noemt wat geschieden zal, een misbruik van magt; een der Oostenrijksche Couranten noemt dit voorbeeld van gewapende bemoeialligheid gevaarlijk, dreigend voor de kleinere Gouvernementen; hij zegt dienaangaande het volgende:

„De Koning van Napels zal zijn goed regt als onafhankelijk Vorst handhaven. Hij zal in een manifest verklaren, dat de aanslagen op zijne souvereiniteit, welke men door de kanonnen van de gecombineerde vloten kracht wil bijzetten, de politieke regtstoestand van Europa in gevaar brengen.

„Hij zal het bewijs leveren, dat zijne onderdanen, welke men beweert, dat verdrukt worden, in de bres zullen treden voor hunnen Monarch en hem beveiligen tegen het geweld, hetwelk het Buitenland hem wil aandoen.

„Aldus in de oogen van Europa en in de achting van zijn volk met eere hersteld, zal hij, in het belang van den vrede in Europa, de concessien doen, welke hem door het geweld werden afgedwongen, en zich onderwerpen door het ultimatum aan te nemen."

De Napelsche kwestie boeit in Sardinie, meer dan in eenig ander Land, de aandacht des publieks.

De Fransche gezant te Rome heeft Parijs verlaten en is naar Rome vertrokken; hij zal gevolgd worden door een corps grenadiers, tot versterking van het Fransche beschermingsgarnizoen, iets dat den Paus zeker meer waard is dan de tegenwoordigheid van den gezant.

De Paus *denkt* altijd om zijne armee te versterken.

Uit Frankrijk schrijft men nu, dat er nog geen bepaald bevel is gegeven tot vertrek van het beschermend! eskader naar Napels. Het ligt gereed, om, op den eersten wenk, derwaarts zee te kiezen, maar het is nog altijd *wachten*.

In de voorstad van St. Antoine zijn ettelijke lieden gevangen genomen, die om goedkoop brood riepen. Eene zeer onvruchtbare moeite. Beter was het om werk te vragen en wel werk, zóó betaald, dat er genoeg brood voor te koopen is.

Vroeger maakte het proces ter zake van een diefstal van brieven en depeches te Berlijn veel gerucht. Als een gevolg van die zaak, verschijnt nu als gevangene voor de regtbank, zekere *Lindenberg*, die in der tijd een brief schreef aan Generaal *Gerlach*, adjudant des Konings — een brief, waarin hij eenige mededeelingen deed, aangaande het verblijf, de handelingen en de gesprekken van den Prins van Pruissen in een gedeelte des lands. 't Zou als 't ware eene controle zijn, door genoemden *Lindenberg* over den Prins uitgeoefend, en wel met een publiek doel.

Het publiek is zeer benieuwd naar den uitslag van dit regtsgeding

Ook uit Spanje zijn latere berigten en wel deze:

„Op 25 September e. k. zal de wet op den verkoop der kerkelijke goederen worden geschorscht. Dit ongelukkig besluit is in den *nacht* genomen. Welligt echter, dat men zal voortgaan om zekere soort van domeinen te verkoopen, maar daaronder behooren gewis niet die, welke behooren aan kerken of kloosters, of kerkelijke associatien, of die. van wier opbrengst geestelijken leven.

O'Donnell gaat elken dag achteruit voor *Rios Rosas* en speelt reeds een zeer lijdelijke rol. Zoo had hij eenigen tijd geleden een grijsaard, *Mora* geheeten, uit Spanje verwijderd, omdat deze geld zou hebben voorgeschoten aan Koningin *Maria Christina*.

't Spreekt van zelven, dat die man thans in Spanje zal terugkomen, want weldra verschijnt *Maria Christina* zelve!

Rios Rosas deed derhalve de Koningin opmerken, dat de tijd van genade voor den banneling was aangebroken. In 't eerst had *O'Donnell* niet veel lust om zoo maar goeds moeds in te roepen, wien hij nog kort geleden verjoeg, maar hij gaf het op, zooals hij thans dagelijks moet doen, en de heer *Mora*, de geldschieter der Koningin, werd per koerier uitgenoodigd, om zijne laatste levensdagen in Spanje te komen eindigen.

Wie weet hoe spoedig wij vernemen, dat *O'Donnell* niemand meer wegzendt, en dus ook niemand meer terug roept, om de eenvoudige redenen, dat hij daartoe geen magt meer heeft.

De Russische Staats-kanselier, Prins *Gortchakoff*, heeft een belangrijk document, gerigt aan de Buitenlandsche gezanten van Rusland, in 't licht gegeven.

„De Keizer — zegt Prins *Gortschakoff* — heeft besloten bij voorkeur al zijne zorg te wijden aan het welzijn van zijne onderdanen, en zijn uiterste best te doen om de inwendige bronnen van welvaart, binnensland's zooveel mogelijk te ontwikkelen. Hierin zal hij niet verflaauwen, dan wanneer de belangen van Rusland hem nopen mogten om zijne aandacht op het buitenland te [illegible]estigen."

En op eene andere plaats voegt *Gortschakoff* er bij: „Rusland gromt — zegt men — Rusland gromt niet, maar houdt zich stil."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Den 25 Sept. zijn de discussien over het ontwerp-adres en wel over § 6 voortgezet. — De heer *Groen* heeft in 't breede het woord gevoerd. In de eerste plaats heeft hij doen opmerken, dat de gemengde school, als regel gesteld, de levensvraag van het oogenblik is, zoowel voor de Kamer, als voor het Ministerie, Die instelling acht hij hoogst gevaarlijk en zij is lijnregt in strijd met den oorsprong van het tegenwoordige Kabinet. In de §, zooals zij door de commissie is voorgedragen, vraagt men eene adhaesie aan het vorig ontwerp, en wel definitief, men vraagt dit met terzijdestelling van alle constitutionnele vormen, en als eene wederspraak van het gezegde des Konings, die een nader onderzoek verlangt. — De spreker heeft daarna de drie volgende stellingen ontwikkeld: 1o. De hoofdgedachte, het stelsel van de Tweede Kamer, of van hare meerderheid, indien het werkelijk haar stelsel is, is heilloos; 2o. de Koning verdient lof en dank, omdat hij zich vooralsnog tegen de verwezenlijking dier hoofdgedachte heeft verzet; 3o, de Koning rekent daarbij teregt op de ondersteuning van zijn volk.

De Minister van Justitie heeft het woord verlangd, niet om zich bepaaldelijk in de beraadslagingen te mengen, maar om inlichting te geven en het standpunt der regering te handhaven bij den tegen hetzelve gerigten aanval. Z. E. heeft doen opmerken, dat het niemand zal bevreemden, dat de voordragt van § 6 der regering hoogst onaangenaam is geweest, omdat men zich daarbij als 't ware heeft toegelegd, om niet alleen eene betuiging van wantrouwen tegen haar zamen te vatten, maar ook zich bepaaldelijk af te scheiden van het standpunt, 't welk de regering heeft aangenomen. Hem is het niet raadzaam voorgekomen, de Kamer, die voor de helft is vernieuwd, te doen wijzen op een verslag eener vorige, 't welk geenszins is een besluit, en nog minder eene *res judicata*. — Z. E. heeft verder doen opmerken, dat, indien men de zaken haren gang had laten gaan, men, bij de bestaande gemoedelijke bezwaren van zoo velen, geen ander middel zou hebben kunnen vinden, dan de weigering van de koninklijke sanctie aan de wet; — dat daardoor eene breuk tusschen de regering en de Kamer zou zijn kenbaar geworden, welke tot eene ontbinding zoude hebben moeten leiden; dat de regering dit heeft willen verhoeden en de Kamer in de gelegenheid heeft willen stellen, om edelmoedigheid te betoonen, maar dat § 6 in geenen deele met dergelijken verzoenenden geest is overeen te brengen. Ten aanzien van het voorgestelde amendement heeft de Minister aangemerkt, dat hetzelve, ook bij de goede bedoeling van zijnen geachten vriend, niet kan voldoen aan hetgeen de regering zich ten aanzien van de regeling van het openbaar onderwijs voorstelt; — dat deze van begrip is, dat de drie takken van hetzelve in een zoo naauw verband staan, dat zij niet van elkander kunnen worden afgescheiden; — dat de regering heeft beloofd, de daartoe strekkende ontwerpen nog in deze zitting ter tafel te zullen brengen; — dat bij het amendement daarvan wordt afgeweken; — dat daarenboven het amendement zoude schijnen aan te duiden, alsof er tegenspraak zoude bestaan tusschen de Grondwet en de behoeften eener Christelijke natie, en dat het standpunt, door de regering gekozen, aanduidt, dat daaromtrent geene tegenspraak aanwezig is.

Den volgenden dag zijn de beraadslagingen voortgezet.

De heer *Bosscha* heeft te kennen gegeven, dat de commissie de verschillende bedenkingen tegen § 6 van het ontwerp heeft overwogen; dat, ofschoon zij niet overtuigd is, dat deze genoegzamen grond hebben, zij niettemin alles wil vermijden, wat, ten aanzien van den vorm, hinderlijk zou kunnen worden geacht; — dat zij uit dien hoofde eenige wijziging in de voorgestelde § voordraagt, welke dien ten gevolge aldus zou luiden:

„Door U. M. wordt ons het uitzigt geopend op de voordragt van verschillende ontwerpen van het uiterste gewigt, tot welker naauwgezet onderzoek wij ons gaarne bereid verklaren. Daaronder is een, dat op het lager onderwijs, waarvan de indiening naar onze overtuiging geen langer uitstel gedoogt. Het gevoelen der Kamer over de hoofdbeginselen eener wettige regeling van dat gewigtig onderwerp is aan U. M. regering bekend. Het is gebleken bij de overweging van het vroegere wetsvoorstel, hetwelk door de sluiting der vorige zitting, met vele andere, onafgedaan is gebleven. Wij zijn met U. M. overtuigd, dat al wat tot het gebied des gewetens behoort, ongeschonden moet blijven, en meenen, dat dit doel kan worden bereikt doer de stipte inachtneming van de voorschriften der Grondwet, die, door de gelijkstelling der gezindheden, en door de uitdrukkelijke bepaling, dat bij de inrigting van het openbaar onderwijs ieders godsdienstige begrippen moeten worden geëerbiedigd, elk denkbeeld van gewetensdwang ten eenenmale afsnijdt."

De heer *Thorbecke* heeft te kennen gegeven, niet te willen uitweiden over de redenen, welke Z. M. kunnen hebben genoopt, om de thans aan het bestuur zijnde staatslieden in het bewind te roepen, maar zich wel te kunnen en te mogen uitlaten over de roeping, met welke zij die taak hebben aanvaard. Hij heeft verklaard, de optreding van dit Ministerie geenszins met weerzin te hebben vernomen, maar mannen als de bedoelde staatslieden gaarne aan 't werk te willen zien, in het vertrouwen, dat de geest van het Kabinet geenszins zal zijn een geest van transactie; dat zij niet zullen dobberen op den stroom der beginselen, maar opregtelijk daad aan woord zullen paren; daar hem, in elk geval, een openlijk tegenstander liever zoude zijn dan een valsche vriend, en dat hij op dien grond genegen is, om het nieuwe Ministerie met vertrouwen te gemoet te komen.

De Minister heeft gezegd, dat dit Kabinet geene reactie wil. Het is voor onzen toestand een goed teeken, dat niemand dus reactionnair wil zijn. Spr. wil daartegen niet overstellen, dat het Ministerie begonnen is te reageren met hetgeen gebleken is van het gevoelen der groote meerderheid van de Tweede Kamer, over het punt nopens het lager onderwijs. De Minister zeide verder, dat het Ministerie geen exclusivisme wil; Spr. prijst dit: dit is juist wat hij verlangt. Het Ministerie, zeide de Minister verder, wil zich boven de partijen plaatsen.

Als dat het geval is, dan is dit eene waardige politiek; niets zal hem meer aangenaam zijn, dan dat het Ministerie zich boven de partijen plaatse, om daardoor de partijziekte, die van 1853 dagteekent, te heelen Toen Spr. dat hoorde, dacht hij aan het gevoelen dat hij vroeger had, toen hij hoorde gewagen van politiek van apaisement. Maar hij heeft zich daarna afgevraagd: wat bedoelt men met verzoening?

Z. E. de Minister van Justitie heeft te kennen gegeven, dat hij met genoegen van dien spreker had vernomen, dat deze aan het nieuwe bewind geene opregtheid wilde ontzeggen

Terwijl de spreker heeft aangemerkt, dat de verzoening welke het Ministerie zich voorstelt, tot de onmogelijkheden behoort, heeft de Minister verklaard, dat hij dergelijke verzoening voor zeer mogelijk blijft achten, indien men elkander met zedelijke kracht en welwillendheid te gemoet wil komen. Wat het spoedig indienen betreft van de voordragten van onderwijs, heeft de Minister verklaard, dat ook de regering daarvan de behoefte gevoelt, en zonder den juisten dag te kunnen bepalen, vastelijk voornemens is, om daaraan zoo spoedig mogelijk te voldoen, maar dat, als men den Minister slechts eenigen tijd laat, men zal ontwaren, dat de regering niet tegen de gemengde scholen gestemd is.

Nadat de heer *Groen* nog breedvoerig zijne bedenkingen over het aanhangig onderwerp had ontwikkeld, heeft de heer *Godefroi* gevraagd, welk verschil er nu nog aanwezig is tusschen de amendementen en het voorstel der commissie. De heer *Wintgens* heeft begrepen, dat er geen wezenlijk verschil bestaat; dat in beide de volledige bereidverklaring tot een nader onderzoek gevonden wordt. Na nog eenige woordenwisseling heeft ook de heer *Bosscha* te kennen gegeven, dat er geen verschil tusschen beide aanwezig is; dat de Kamer te kennen geeft, dat zij *gaarne* de voordragten zal onderzoeken, en derhalve ook volvaardig bereid is haar gevoelen over een nieuw ontwerp over het lager onderwijs mede te deelen. Na deze verklaring heeft de Minister van Justitie te kennen gegeven, dat, vermits de Kamer alsnu zal verklaren, geenszins onherroepelijk bij haar denkbeeld te blijven, maar eene nieuwe verordening mogelijk te achten, de regering zich niet meer tegen de onderwerpelijke § verklaart, maar zich daarmeê kan vereenigen.

De heer *Wintgens* heeft daarop zijn amendement ingetrokken. De § 6 is met 60 tegen 6 stemmen *aangenomen*. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Groen*, *van Reede*, *van Foreest*, *Mackay*, *Elout* en *Hoffman*.

Het amendement van den heer *Groen* is alzoo vervallen. § 7 is met 61 tegen 5 stemmen goedgekeurd. *Tegen* hebben gestemd dezelfde leden als tegen § 6, behalve de heer *van Reede*.

Geheel het ontwerp is daarna met 57 tegen 9 stemmen *aangenomen*. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Groen*, *Ki*[illegible], *van Reede*, *van Foreest*, *van Lynden*, *MacKay*, *Elout*, [illegible] *Brauw* en *Hoffman*, en daarop is de commissie benoemd, ten einde het adres Z. M. den Koning aan te bieden.

— Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van H.D. gouverneur, den kolonel Jhr. *Casembroot*, is uit de residentie naar Stuttgardt vertrokken, waar H. M. de Koningin zich thans bevindt, ten einde daar tegenwoordig te zijn bij den verjaardag van Z. M. den Koning van Wurtemberg, die den 26 dezer invalt.

— Men verneemt, dat H. K. H. Prinses *Marianne* der Nederlanden spoedig weder van hare buitenlandsche reis in het Vaderland zal terugkeeren.

— Uit Londen schrijft men, dat onze gevolmagtigde Minister bij het Engelsche hof last heeft bekomen, om onderhandelingen te openen over een huwelijk tusschen den Kroonprins der Nederlanden en eene prinses, dochter der Koningin en van prins *Albert*. Men brengt daarmede in verband den togt, dien de prins van Oranje onlangs naar Engeland heeft gemaakt.

— Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is o. a. een wetsontwerp ingekomen tot splitsing der gemeente Opsterland in Friesland, in twee gemeenten, oost en west Opsterland.

– In den middag van 27 dezer is de goederen-trein die ten 3 uur van Utrecht naar Arnhem was vertrokken en waarmede eenige weinige reizigers werden vervoerd, tegen de draaibrug aan de Jeremie, welke men bezig was te sluiten, aangeloopen met het ongelukkig gevolg, dat de locomotief en tender in het water zijn geraakt en dat de gezegde brug dermate is gehavend, dat zij gedurende eenigen tijd onbruikbaar zal zijn. De machinist en stoker, die zich op de locomotief bevonden, zijn mede in het water gevallen, doch dadelijk daaruit gered. — Geen der reizigers, of bij den trein dienstdoende beambten, heeft eenig letsel bekomen.

— Bij de regering bestaat het voornemen, eene herziening der kiesdistricten in te dienen, waarbij het getal leden der Tweede Kamer op 71 wordt gebragt.

— Sommigen meenen, dat het Ministerie, wil het deszelfs zienswijze omtrent het een of ander aangelegen punt bekend maken, daartoe de *Haarl. Courant* bezigt. Thans bevat die courant omtrent den uitslag van de beraaadslagingen over het adres van antwoord het volgende: „De uitslag van de beraadslaging over het adres van antwoord der Tweede Kamer heeft algemeen genoegen gegeven. Dit adres is in vele opzigten verbeterd, zoo in den aanhef, op voorstel van den heer *Rochussen*, als door de verzachting van § 6 en de toelichting daarvan door den heer *Bosscha*, met welke de regering genoegen heeft genomen. Hierdoor is de spanning tusschen de regering en de Tweede Kamer uit den weg geruimd, die velen met onrust vervulde, vermits het aftreden van het Kabinet evenmin als eene ontbinding der Kamer wenschelijk werd geacht.

— Volgens berigt uit Curacao is in de maand Julij jl. te Bonaire overleden zekere *Eleonore Elisabeth*, beter bekend onder den naam van mama *Noortje*, welke vrouw den zeer hoogen en zeldzamen ouderdom van 104½ jaar had bereikt. Zij was sedert vier jaren weduwe van *Cornelis Marten*, genaamd papa *Cornelis*, die mede aldaar in den belangrijken ouderdom van 102 jaren is overleden.

— De onderwijzer *S.*, uit de nabijheid van Oldenzaal, heeft zich opgehangen. Hij had eerst met zijne vrouw het ontbijt gebruikt en zich toen naar het schoolgebouw begeven. De leerlingen daar komende vonden hunnen meester hangende, en meenden, dat hij met hen spelen wilde; hij was echter reeds een lijk.

Groningen, 29 Sept. Eergisteren morgen omstreeks vier ure werd er brand ontdekt in het achterste gedeelte der schuur van den landbouwer *Renger Kim* te Spijk, welke zoodanig toenam, dat binnen weinige minuten de geheele schuur in volle vlam stond, en er niets heeft kunnen worden gered dan een paard, dat voor den karnmolen was. De schade is aanzienlijk, daar er 1500 hok wintergerst, 2200 hok tarwe, 560 hok haver, 470 hok waalsche boonen, 200 hok rogge, 11 voer hooi, benevens 2 wagens, 1 chais, dorschblok, 2 vette varkens en de boerengereedschappen zijn verbrand. De oorzaak wordt toegeschreven, niet aan onweder, maar aan het te onvoorzigtig omgaan met het licht bij het opmaken van het bed, hebbende de meid het bed bij lamplicht opgemaakt. De boerenwoning is door de spoedige hulp behouden gebleven.

Leeuwarden, 26 Sept. Als een zeldzaam voorbeeld van een gunstigen oogst, die sommige voortbrengselen van den landbouw in de laatste jaren in deze provincie hebben opgeleverd, mag vermeld worden, dat een landbouwer te Hantum in den jare 1854 van 2 zakken haver, in reijen gezaaid, 200 zakken heeft bekomen; zoomede dat de boonen zich aldaar zoo overvloedig zijn, dat de oudste menschen zich daarvan geen voorbeeld kunnen herinneren, hebbende men aan één stronk van 50 tot 80 peulen gehad. Bij zeker land-

---

rivieren is aangenomen. De afstand tusschen Majak en Odessa bedraagt slechts 35 a 40 mijlen. Nogthans hebben de wagens voor het afleggen van dien weg in den regentijd tusschen de drie en zes, ja soms meer dagen noodig, hetgeen insgelijks bederf veroorzaakt.

Behalve dat het kanaal het transport en den afzet der voedingsmiddelen zou bevorderen van de gewesten, welke aan de rivier of in de nabijheid van den Dniester gelegen zijn, zou het ook het voordeel opleveren van den prijs en het product der aardgewassen te vermeerderen en onze plaats voortdurend te voorzien van granen en allerhande soort van voortbrengselen, die in goeden toestand verkeeren. De eigenaars en speculanten zouden zich ook meer toeleggen op de verbeterde vervaardiging der ligters, door [illegible] maken en van een dek te voorzien, omdat zij na zulk eene verbetering, de beste uitkomsten kunnen verwachten. In de eerste plaats zouden hunne koopmanswaren niet meer aan vocht en bederf blootgesteld zijn; ten andere zouden voor die ligters [illegible] Odessa gemakkelijk koopers gevonden worden voor de behoefte [illegible] handel, waardoor zij, zonder [illegible] over de rivier zoud[illegible] gevoerd worden. Zul[illegible] al die schoone [illegible] kt zien? M[illegible] wij [illegible]

germate op. »Nieuws van mijnen neef Archibald?" vroeg hij, terwijl hij zich nederzette.

»Zoo is het," antwoordde ik. »Hij beklaagt zich zeer over het bankroet, dat gij onlangs gemaakt hebt, en hij betreurt het dat daardoor uw vrouw en uw zoontje Archibald, zijn peetkind, zich zoowel thans als in de toekomst, vele ontberingen zullen moeten getroosten. Met u heeft hij geen medelijden, omdat hij het mislukken uwer speculatien hoofdzakelijk toeschrijft aan wispelturigheid en gemis aan wereldkennis.

»Dat is nog al duidelijk gesproken," murmureerde Jesse Andrews. »Maar ik vind het een raar soort van nieuws."

»Zijne daden zien er vriendelijker uit dan zijne woorden," hernam ik. »Hij wil Archibald tot aan zijne meerderjarigheid . . . Maar zeg mij eens, hoe oud is de kleine thans?"

»Tien jaar. Hij was twee jaar oud, toen zijn peetoom naar Indie vertrok.

»Welnu, dan krijgt gij voor de eerstvolgende tien jaren een ja[illegible] van twee honderd pond sterling, vooruit betaalbaar i[illegible] [illegible] lang namelijk [illegible]

zelfs de beleefdste en schoonste woorden niets dan ijdele wind zijn voor iemand, die slechts geld wil zien, verwijderde zich de heer Andrews, nadat hij de eerste halfjarige uitbetaling met een zeer onteverden gezigt in zijn zak had gestoken.

Nog twee andere halfjaarlijksche termijnen werde[illegible]n. vervaldag in ontvang genomen, [illegible] van kwitantie gaf, zeide hij mij i[illegible] zouden deze uitbetalingen wel o[illegible] ven?"

»Misschie[illegible] na te den[illegible] uitkomst[illegible] ik?" [illegible]

»N[illegible] tot [illegible] tr[illegible]

bouwer *Westerland* vindt men thans ook eene boonstronk met 78 peulen, bevattende 205 boonen, gevende alzoo meer dan tweehonderdvoudige vrucht.

Oosterhout, 24 Sept. Heden voormiddag werd den ingezetenen dezer gemeente door den omroeper bekend gemaakt, dat de monster-aardappelplant, welke om deszelfs buitengewone hoogte sedert lang ieders nieuwsgierigheid had gaande gemaakt en in den tuin van *P. van den Elshout* was gepoot, zou worden gerooid. Op het bepaalde uur had zulks in tegenwoordigheid eener talrijke schare plaats: 26 groote aardappelen, waaronder eenige van 5 oncen zwaar, werden van het monstergewas, welks loof eene hoogte van 3.50 el en eenen omvang van ruim 2.50 el had, afgehaald. Om het ongewone der zaak had men eenige versierselen aangebragt en ging het rooijen met eenige plegtigheden, ter eere van den verzorger der plant, vergezeld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In weerwil van de zorg der stad Parijs om door nieuwe belastingen het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven op hare begrooting te herstellen, bestaat er nog altoos een tekort van twee millioen, tot dekking waarvan men thans voornemens is eene hoogere belasting op de prostitutie te heffen. Inderdaad is de berekening gemaakt, dat, aangezien het aantal publieke vrouwen van allen rang en stand in de jongst verloopen jaren zoo zeer is toegenomen en zij zulk eene groote weelde ten toon spreiden, de bedoelde verhooging van belasting alle kans heeft aan de verwachting volkomen te beantwoorden.

— J. l. Zondag werden bij de te Bayonne gehouden en door den keizer en de keizerin bijgewoonde stierengevechten zes stieren gedood.

— De *Patrie* herhaalt het reeds door de *Oesterr. Zeitung* medegedeelde berigt, dat keizer *Napoleon* met keizer *Alexander* te Nizza eene bijeenkomst zullen hebben.

— De tweede gevolmagtigden bij het Parijsche congres, wien nog de regeling van eenige onafgedane punten is opgedragen, zullen naar men verneemt in de tweede helft van October bijeenkomen en zich in de eerste plaats met de Napolitaansche zaken, en vervolgens met de aangelegenheid van Neufchâtel bezig houden. Ook zal de kwestie met het Slangen-eiland dan definitief tot oplossing worden gebragt. Mag men de engelsche bladen gelooven, dan zou Rusland voornemens zijn in zijne aanspraken op dat eiland te volharden en zou de engelsche vloot uitdrukkelijke bevelen hebben voor het geval, dat de Russen eene poging tot landing aldaar mogten doen. Naar men zegt heeft die taal der engelsche pers aanleiding gegeven tot Ruslands aanmerking, dat na het sluiten des vredes de betrekkingen tusschen de mogendheden vriendschappelijker behoorden te zijn.

— De commiesen der accijnsen uit eene der barrières hebben eene dame betrapt, die onder het ijzeren gestel van haren nieuwerwetschen onderrok 14000 vreemde kanten en verscheiden honderd ellen buitengemeen fijn neteldoek had verborgen.

— Naar men verneemt heeft Denemarken aan Frankrijk afgestaan een deel van het grondgebied op de kust van het eiland IJsland, tot het vestigen van een depôt aldaar voor de Fransche zeevisscherijen.

ENGELAND.

Het blijkt, dat de zucht om regtsgeleerde te worden thans veel minder is dan vroeger het geval was. In den Temple, waar de studenten of advokaten hunne kamers hebben, zijn thans 73 kamers te huur, en het getal der studenten is een vijfde van dat voor tien jaren.

— In het Iersche Kanaal, ten westen van Holyhead, werd den 21sten l.l. 's morgens ten 3 ure, terwijl de zee zeer stil was, het ijzeren zeilvaartuig *Smogene* door de stoomboot *Falcon* overzeild, met dat gevolg, dat eerstgemelde 3/4 uur daarna zonk. De manschappen aan boord werden allen gered, doch de geheele lading, ter waarde van 60.000 pd. st. is met het schip verloren.

— Uit Londen meldt men: Het gevolg der Koningin van Oude vertoont zich dikwijls in de straten, en geeft duidelijk blijk, dat het aan het gure londensche weder ongewoon is en de „*dear miets of Engeland*" niet naar zijn smaak vindt. In plaats van de sympathie te ondervinden die men aan het ongeluk verschuldigd is, wordt dit hoopje getrouwe dienaars van eene onttroonde Vorstin in de straten door het volk overal uitgejouwd. De Koningin zelve ontloopt die smadelijke mishandeling niet. Niettegenstaande alle genomen voorzorgen is haar rijtuig op den spoorweg door eenige nieuwsgierigen beklommen, die de Vorstin met onbeschaamde blikken begluurden. Men weet dat dit de grootste beleediging is, die men een oostersche vrouw kan aandoen.

— Een rijk grondeigenaar te Coombmartin, Devonshire, die een stuk weiland had vergiftigd, omdat zijne dorpgenooten er tegen zijn zin vee op lieten grazen, tengevolge waarvan enkele beesten, o. a. laatstelijk een ezel, waren gestorven, is door den regter van Exeter veroordeeld tot 4 jaar gevangenisstraf. De man was over die regtspraak ten hoogste verwonderd.

— De zending van graaf *Granville* naar Moscou kost, volgens berigt van den *Morning Advertiser*, aan het land 30,00 pd. st. (*f* 360,000).

BELGIE.

Door het algemeene bestuur van het dezer dagen gehouden internationale congres voor het armwezen, is besloten, dat het volgende congres in 1857 zal worden gehouden te Frankfort aan den Main, welke stad een centraal punt is, dat de komst der gedelegeerde en adhererende leden uit alle deelen van Europa gemakkelijk maakt.

— Men spreekt te Brussel veel van de vlugt van een zaakwaarnemer, die uit deze stad verdwenen moet zijn, honderdduizend francs, aan zijne schuldeischers toebehoorende, met zich medenemende. Hij moet ter zake van frauduleus bankroet vervolgd worden, terwijl zijne vrouw en een zijner bedienden, als verdacht van medepligtigheid, in hechtenis genomen zijn.

— Den 24 September j.l. leden heeft het kongres voor de hervorming der toltarieven zijne laatste zitting gehouden. Daarin zijn door de vergadering o.a. aangenomen besluiten, waarbij de wensch wordt uitgedrukt, dat de oktrooiregten zullen worden afgeschaft en in elk land kommissien zullen gekozen worden, om te beramen, door welke belasting deze moeten worden vervangen, en dat de regten op levensmiddelen, op de vreemde wijnen in Engeland, op de gronstoffen voor den landbouw benoodigd, enz. zoo spoedig mogelijk zullen verminderd worden. Het kongres is daarop uiteengegaan. Een groot banket van 240 personen heeft de leden nog eenmaal vereenigd. Onder de uitgebragte toasten was er één, waarin bepaaldelijk door den heer *Couveur* werd gedronken op Nederland, dat het eerst zijne deelneming aan het kongres had toegezegd, en dat daardoor op nieuw het bewijs had geleverd van den gelukkigen geest van verbroedering, die evenzeer in Belgie als in Nedeland veld wint, tusschen hen, die, vroeger een, later zijn gescheiden, maar, door broederlijken zin, thans meer dan ooit zaâm kunnen werken tot gemeenschappelijk welzijn. „De heer *Reepmakers* heeft dien dronk beantwoord. Prof *Ackersdijck* heeft in een toast herinnerd aan de gelukkige omstandigheid, dat terwijl voor 100 jaar het vernuftigst hoofd nog beweerde, dat vaderlandsliefde het verval van anderen bedoelde, thans het bewustzijn algemeen is, dat de voorspoed van het eene volk ook die van het andere vermeerdert, en dat door de zamenwerking tusschen de mannen, die werken en die denken, praktijk en theorie hand aan hand kunnen gaan, en een kongres is mogelijk gemaakt, dat het bewijs heeft geleverd, dat alle leden van verschillende natien broeders zijn.

DUITSCHLAND

De aartsdiaken Z., te Greiffenberg in Pommeren, had, ter zake van deelneming van verscheidene leden zijner kerkelijke gemeente, waaronder eenige ambtenaren, aan de inwijding eener nieuwe synagoge aldaar, den daaropvolgenden Zondag eene leerrede gehouden, naar aanleiding van de Hand. der Apost. IV: 12, en de daarin bedoelde deelneming genoemd eene groote zonde, eene herhaalde kruisiging van Christus, en een schandaal, dat nog grooter was omdat zelfs christelijke magistraatspersonen er toe hadden bijgedragen. De ambtenaren dienden tegen den geestelijke eene klagt in wegens beleediging; het israelietische kerkbestuur zijnerzijds klaagde hem aan ter zake van opwekking van haat en nijd tusschen de belijders van verschillende godsdienst-gezindten. De uitslag van de zaak was, dat de aartsdiaken Z. tot 50 thaler boete, of bij niet-betaling, tot vier weken gevangenisstraf werd veroordeeld.

— Den 16 dezer, 's voormiddags ten 9¾ ure, werd te Triest, bij helder en kalm weder, eene vrij hevig merkbare slingerende aardschudding waargenomen, die 3 tot 4 seconden aanhield. Hetzelfde verschijnsel werd opgemerkt ten vorigen jare den 9 Febr., 's morgens ten 3 ure.

— Een moord, die ll. woensdag te Spandau heeft plaats gehad, heeft aanleiding tot een staaltje van ongevoeligheid gegeven, waarvan men schaarsch een voorbeeld zal aantreffen. Een schrijnwerkersknecht was met zijn schoonvader, een knecht van den scherpregter, in twist geraakt, stak hem dood en stelde zich onmiddellijk in handen van de justitie. De commissaris van politie begeeft zich terstond naar de plaats van het misdrijf en vraagt naar het mes, waarmede de moord is gepleegd. Op die vraag blijkt nu, dat de vrouw des moordenaars het aan haar kind had gegeven, om er zijn brood mede te snijden. Hoe is het mogelijk, vrouw! roept de commissaris van politie, met alle teekenen van afgrijzen uit — het mes, waarmede uw vader is vermoord! Wel, ik heb het immers eerst afgeveegd, was het antwoord!

— Men schrijft uit Wiesbaden aan een duitsch blad: Vier dagen geleden was ik getuige van een verschrikkelijke gebeurtenis, die in de groote zaal plaats had. Een knap jong mensch van hoogstens dertig jaar schoot zich aan de speeltafel een kogel door het hoofd. Daar de zaal zeer vol was zijn honderde personen van dit afgrijsselijk schouwspel getuigen geweest. Stel u de algemeene ontsteltenis voor! Eene jonge vrouw van twintig jaren, pas veertien dagen geleden met een Weener gehuwd, die aan den arm van haar echtgenoot de zaal doorwandelde, werd met bloed bespat. Zij kreeg een hevige beroerte en is op dit oogenblik doodelijk ziek. De geneesheer heeft alle hoop opgegeven. Een andere dame, welke een stuk van de hersenpan tegen het hoofd gekregen had, is krankzinnig geworden. De ongelukkige zelfmoordenaar heeft, zegt men, belangrijke sommen met het spel verloren. De pachters van de bank, hunne helpers en de politie, die in deze soort van inrigtingen door hen betaald worden, verhaalden overal dat de rampzalige een waanzinnige was, hij was gehuwd en behoorde tot een zeer hoogen maatschappelijken stand. Het is overigens bekend dat bij alle speelbanken van Duitschland, iedere week gemiddeld een zelfmoord plaats heeft van een geheel tot den bedelstand gebragt zijnden speler. Maar daar die zelfmoorden zeer zelden in het publiek of aan de speeltafel voorvallen, smoort men het gerucht er van; den dagbladen is het stilzwijgen opgelegd en niets lekt dus naar buiten uit. Te Homburg, waar nog grover gespeeld wordt dan te Wiesbaden, hebben dezen zomer reeds twaalf zelfmoorden plaats gehad. Volgens zekere berigten gebeurt dit te Wiesbaden voor de achtste maal.

— Men schrijft uit Hamburg van 23 Sept: De landverhuizing naar Amerika, in het vorige jaar veel verslapt, is nu weder aanzienlijk toegenomen. In de laatste maanden hebben duizenden, vooral uit Bohemen, zich hier ingescheept. Het aantal emigranten naar Amerika heeft in de vijf eerste maanden der vaart 20,000 bedragen, en te Bremen hebben zich nog meer ingescheept. Weldra zullen ook verscheidene duizende Oostenrijksche landverhuizers van hier naar Zuid-Amerika vertrekken. Op één dag zijn hier uit Berlijn duizend boheemsche emigranten aangekomen.

SPANJE.

Twee werkplaatsen zijn ontdekt, waar valsche stukken der leening van 230 millioen werden vervaardigd. De eene was te Barcelona, de andere te Saragossa gevestigd. Volgens het *Diario Espanol* zouden deze handelingen niet vreemd zijn aan de kuiperijen en de zamenzweringen der Carlisten.

RUSLAND.

Volgens eene depêche van St. Petersburg zijn vier keizerlijke brieven van dankbetuiging openbaar gemaakt aan de bewoners van Jekaterinoslaw, Bherson, Tauris en Bessarabie gerigt, wegens de door hen betoonde vaderlandsliefde. Nader verneemt men daaruit dat graaf *Benckendorff* tot gezant te Stuttgardt, *Scheremetjew* tot minister der domeinen en *Chrustschow* tot diens adsistent benoemd zijn. De kamerheeren *Ribeaupierre* en *Sumarokow* zijn tot de waardigheid van graven verheven. Te Kroonstadt is een zeevaartkundig observatorium opgerigt en een technisch committé voor den scheepsbouw ingesteld.

ASSEN, 1 October.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

's Hage, 1 Oct. Te Brouwershaven is de heer *van Twist* uit Indie aangekomen.

De *Morning-Post* zegt, dat de Westersche mogendheden, niettegenstaande Ruslands protest, een eskader naar Napels zenden zullen.

Amsterdam. Dingsdag, 30 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. 62¾ percent. Dito 4 pCt. 93⅜ percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 102⅛ percent. *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. 73⅜ percent.

Uit Groningen wordt berigt, dat de Officier van Justitie bij de Arrondissements Regtbank te Appingadam, Mr. *M.*, dezer dagen heimelijk zijne woonplaats heeft verlaten met achterlating van zijne vrouw en vijf kinderen, doch in gezelschap van Mevr. de douairière *L. v. A.*, die mede vijf kinderen heeft achtergelaten; zij zouden zich te zamen naar N. Amerika hebben begeven. Dit voorval heeft door de geheele Provincie een grooten en pijnlijken indruk gemaakt.

P. O. C.

— Bij het verhoor, dezer dagen door den Regter-Commissaris bij de Arr. Regtbank alhier afgenomen van een bedelaars-kolonist, is gebleken, dat deze eerst als meid bij onderscheidene familien te Utrecht gediend heeft, maar later, op zekeren leeftijd, toen de baard voor den dag kwam, de vrouwenkleederen tegen manskleederen heeft verwisseld, en als knecht is gaan dienen.

— Naar men verneemt, bedragen de gevallen wegens het schrijven van brandbrieven door bedelaars-kolonisten, voor zoo ver die namelijk ter kennis van de Justitie alhier zijn gekomen, reeds drie en veertig; het was inderdaad te wenschen, dat dit middel, om de kolonien tegen de gevangenis te verwisselen, te keer werd gegaan, hetzij door het verblijf in de kolonien meer aangenaam, hetzij door dat in de gevangenis minder aangenaam te maken. Het ligt toch in eene gezonde staatshuishoudkunde, om strafgevangenissen de minst begeerlijke plaats in den staat te doen zijn. Drie kolonisten moeten ook aan den heer Officier van Justitie alhier hun voornemen kenbaar gemaakt hebben, om brandbrieven aan Z. M. den Koning te schrijven.

— Wij vernemen, dat de heer Burgemeester dezer gemeente zijn ontslag uit deze betrekking heeft aangevraagd, in te gaan in de maand November e. k., als wanneer het 25 jaren zal geleden zijn, dat hij aan het hoofd dezer gemeente heeft gestaan. ZEd. heeft zich dezer dagen naar de residentie begeven, om persoonlijk dit ontslag van den Koning te vragen, en heeft het voorregt gehad, dat Z. M. ZEde. in een bijzonder gehoor heeft ontvangen. Hoewel wij den heer Burgemeester op 70 jarigen ouderdom de welverdiende rust niet misgunnen, zullen vele ingezetenen met ons het besluit van ZEde., om de burgemeesterlijke waardigheid neder te leggen, met zeer veel leedwezen hebben vernomen. Zij zullen met ons zich steeds het goede, dat ZEde. heeft daargesteld, herinneren, en de groote ijver en belangstelling, waarmede ZEde. ten allen tijde de belangen der gemeente heeft behartigd.

— Jl. Zaturdag is door de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal in de Afdeelingen o. a. onderzocht het wetsontwerp tot verhooging van Hoofds. V der staatsbegrooting voor 1856 (bijdrage voor den aanleg van het kanaal van Assen naar Groningen.)

— De rijks-veearts *Reimers* te Dalen heeft een middel tegen de besmettelijke longziekte van het vee uitgevonden, dat aanvankelijk bewijzen van deugdelijkheid heeft gegeven; aan de Gedeputeerde Staten van Friesland is het middel, uit poeders bestaande, gezonden. Vijf runderen van een landbouwer te Oosterwierum, aan welke dit middel door den heer jhr. *E. D. van Beijma*, tot onderzoek van hetzelve is toegediend, zijn, ofschoon reeds twee in zoo hevige mate kwijnden, dat men aan derzelver herstelling wanhoopte, volkomen er door genezen.

— Te Sebaldebuien is, na het bedanken van Ds. *Lulofs* te Roden, tot predikant beroepen de heer *H. J. Huber*, kandidaat bij het Prov. kerkbestuur van Drenthe.

— Tot Procureur-Generaal bij het Prov. Geregtshof van Noord-Brabant is benoemd Mr. *J. C. F.* Baron *d'Aulnis de Bourouill*, thans officier van Justitie te Groningen, en tot substituut-officier van Justitie te Appingadam Mr. *C. B. van Hanswijck*, advocaat te 's Hertogenbosch.

— Bij Kon. besluit van 27 Sept. is het verhuren van heele of gedeelten van loten in de staatsloterij, voor zoo veel de nommers betreft, welke na de trekking van de *eerste* week der *vijfde* klasse nog moeten worden uitgetrokken, verboden.

Annerveensch-Kanaal, 27 Sept. Heden arriveerde alhier kapit. *K. W. Brons* met de stoomketels en machine voor rekening van den heer *Hubbeling* te Spijkerboor, gemaakt bij gebrs. *Schutte* te Amsterdam.

* **Beilen, 27 Sept.** Heden had alhier bij den kastelein *Oldenkamp* aan de makkummermolen de geannonceerde harddraverij plaats, onder begunstiging van zeer schoon weder. Zes paarden dongen naar den prijs en premie, beide werden gewonnen door de paarden van *Jan Speelman*, landbouwer te Gees. De prijs door diens zwartkold merriepaard, oud 8 jaren, bereden door *J. L. Wolters* van de Smilde, en de premie door een dito paard van hem, oud 3 jaren. Eene talrijke menigte woonde dit volksfeest bij, dat hier vroeger nimmer had plaats gehad, terwijl alles in de beste orde is afgeloopen.

* **Staphorst, 29 Sept.** Door den heer *Amersfoort* te Amsterdam is in de Haarlemmermeer eene bouwinrigting aangelegd op eene oppervlakte van 180 bunders, die welligt zonder voorbeeld is. Het gebouw, afgedeeld in genommerde vertrekken voor de gezamentlijke werkboden, bezit nevengebouwen met machineriën, waardoor alles, wat daarvoor vatbaar is, gedreven wordt. Daarbij heeft hij voor de inrigting een eigen bakker, smid, molenaar etc., 22 werkpaarden met een geleider bij ieder span, die daags, na volbragten arbeid, de paarden moeten poetsen en zuiveren tot onder de hoeven, gelijk de cavalaristen in lands dienst, 26 melkkoeijen, 180 schapen van verschillend ras. Er was onder anderen dit zomer een bunder lands met eene halve Ned. mud garst bezaaid, die door de buitengewone vruchtbaarheid van den grond uitmuntend beschot had opgeleverd. Uit één korrel waren wel 25 vruchtbare loten voortgekomen, behalve nakomelingen, die met de eerstelingen niet rijp waren geworden.

* **Hoogeveen, 29 Sept.** Den 23 Sept. j.l. des namiddags ongeveer 2 uur, is op de streek het Hollandsche veld alhier weder een kind van ongeveer 4 jaren, in de nabijheid der woning van deszelfs ouders, al spelende in eene sloot geraakt, met het ongelukkig gevolg, dat, ofschoon het nog teekenen van leven gaf, toen hetzelve uit de sloot getogen werd, het weinige oogenblikken daarna overleed.

* Men verneemt, dat in de gepasseerde week bij den kerkeraad in het Hollandsche veld alhier van den Minister van Eeredienst eene nominatie van een twaalftal predikanten en candidaten, ter verkiezing daaruit van een tweetal voor de aldaar bestaande vacature als predikant is ingekomen, en daarop voorkomen, naar alphabetische orde: *Bolt*, *Folpmers*, *Jenting*, *Knap*, *van Leeuwen*, *Mulder* en *Scheivliet*, en de heeren proponenten *Alberti*, *Bakhuizen*, *Bakker*, *Dinckgreve* en *van Heijningen*.

* **Vlagtwedde, 29 Sept.** Als eene bijzonderheid kunnen wij van hier melden, dat door de jagers *J.* en *H. Hommes* in drie dagen niet minder dan 26 hazen en 32 patrijzen werden geschoten, als: de 1ste dag 14 hazen en 15 patrijzen, de 2de dag 3 hazen en 6 patrijzen en de 3de dag 9 hazen en 11 patrijzen. Nog werden door hen, gedurende den tijd dat de eendenjagt geopend is, ruim 150 eenden geschoten.

* **Anlo, 27 Sept.** Op de jaarmarkt, gisteren alhier gehouden, waren slechts aangebragt 35 koeijen, 30 kalveren, 25 Drentsche schapen en 20 varkens, terwijl van deze nog weinig is verkocht geworden.

* **Odoorn, 25 Sept.** Heden is alhier de jaarmarkt gehouden; door het regenachtige weder was dezelve niet zoo druk bezocht als anders wel het geval zou zijn geweest; de handel in schapen was echter zeer levendig en die in varkens bijzonder druk. 105 koeijen werden verhandeld van f 32-„ tot f 105-„, 23 kalveren van f 15-„ tot f 40-„, 1270 Drentsche schapen van f 2 50 tot f 7-„ en 158 varkens van f 2-„ tot f 5-„.

---

teeder echtgenoot en vader en thans scheen hij wel is waar in een opgewonden, onrustigen, zenuwachtigen toestand te verkeeren, maar in den onzekeren, ontevredenen blik, dien hij beurtelings overal heen wierp, behalve naar mijne oogen, was, naar 't mij voorkwam, volstrekt geene vadersmart te lezen.

»Wat is er, wat is er, mijnheer Andrews?" vroeg ik in zekere spanning, daar ik merkte dat hij het onderhoud niet wilde openen.

»Een ongeluk, een zware slag, sir!" stamelde hij verward en vermeed nog altoos mij in de oogen te zien. »Verbeeld u eens... Archy... de kleine Archy is dood!"

»Dood:" riep ik met aandoening. »Lieve God, wanneer is het kind [illegible]?"

[illegible] ...lera," antwoordde hij.

[illegible] ...ziekte behan-[illegible]

»Ja zeker," antwoordde hij, en zijn aschgraauw gelaat werd purperrood en hij sprak nog sneller dan vroeger. Ja mijnheer, ik was bang dat Archy zou sterven vóór het mij nog gelukt was voor mij en mijne vrouw eene toekomst te vinden. Om niet aan mijn lot over gelaten te zijn, als Archy stierf, heb ik, na rijp beraad, eenigen tijd geleden, besloten, de som van vier duizend pond op 't leven van mijn kind te verzekeren... Alle de voorbereidende maatregelen werden getroffen. De doctor der levensverzekering-maatschappij, in 't voorbij gaan gezegd, aan de cholera overleden, heeft natuurlijk den knaap onderzocht, en de verzekering van vier duizend pond, betaalbaar bij den dood van den knaap, werd volgens regt en wet vastgesteld."

Geen woord kwam over mijne lippen, want een vreesselijke ar[illegible] waan maakte mij stom.

»Ongelukkiger wijze, voer Jesse Andrews voort, »had deze ve[illegible] kering plaats eerst veertien dagen voor Archy's dood, en de [illegible] weigert thans de uitbetaling, ofschoon de knaap, gelijk reeds [illegible]

»Morgen, als ik doctor Parkinson heb gesproken, zal ik u mijn besluit mededeelen. Van een onderhoud met hem zal het afhangen of ik al dan niet uwe regten tegenover de levensverzekering-maatschappij kan handhaven."

Met deze woorden stond ik op, om een einde aan het consult te maken. Andrews dankte mij en verwijderde zich spoedig.

Doctor Parkinson bevestigde de woorden van den heer Jesse Andrews tot in de minste bijzonderheden. Hij h[illegible] den knaap, een aardigen, blondlokkigen jongen van elf j[illegible] eerste oogen[illegible] zijner ziekte tot aan zijn dood be[illegible] zettende pijnen geleden, en onget[illegible] en aan niets anders gesto[illegible] [illegible]gd en nog andere huurd[illegible] Parkinson er bij, is waa[illegible] ij even ongelukkig al[illegible] eraar; maar ik [illegible]

[illegible] et ontvangen [illegible]

* **Meppel, 29 Sept.** Gisteren bevond zich hier een jongeling van het onlangs bij Kaap Lezard verongelukte schip *Ocean Home*; hij was uit Ommen vertrokken en bevond zich thans aldaar weder bij zijne ouders; hij was naar hier gekomen om de ouders te bezoeken van den jongeling *J. Hunse*, wien hij op het schip tot slaapkameraad had gehad, doch die op noodlottige wijze het leven bij het zinken van 't schip heeft verloren; hij had dezen jongeling, bij het plaats grijpen van het ongeluk, nog drie klappen op het aangezigt gegeven, ten einde hem uit den slaap te wekken, doch het had hem niet mogen gelukken om hem in deze overhaasting tot bewustzijn te krijgen, zoodat hij met veel anderen in een oogenblik uit het leven in den dood over is gegaan. Dit tooneel was akelig en hartverscheurend geweest. *Raterink* en deszelfs zoon uit Dalen hadden zich niet op het schip bevonden.

* In het logement de Herderin te Hasselt heeft in de vorige week eene zeer treurige gebeurtenis met zekeren jongeling uit den fatsoenlijken stand plaats gegrepen, hebbende deze zich met een scheermes de keel uitgesneden, waarvan de oorzaak in eene verstoorde liefdesbetrekking moet gezocht worden. De ouders van dezen ongelukkige moeten steeds hunne afkeuring omtrent de aangegane liefdesbetrekking te kennen gegeven hebben, zoodat hij eindelijk tot de wanhopige daad is overgegaan.

** **Coevorden, 29 Sept.** Het landgoed *de Scheer*, gelegen onder de gemeente Gramsbergen in de nabijheid dezer stad, bestaande behalve uit het heerenhuis, thans door een rentmeester bewoond, uit veertien boerenplaatsen en eene groote massa uitmuntend veen, die weldra door de Lutterhoofdwijk zal worden doorsneden, is, naar men zegt, dezer dagen uit handen van den heer *Santbergen* in die van de heeren *van Swinderen* en *van Sonsbeeck* overgegaan. Men zegt, dat de familie *Santbergen* dit goed in der tijd van de heeren *van Heemse* heeft aangekocht voor *f* 35 000; dat het bij de boedelverdeeling aan den vorigen bezitter is toegescheiden voor *f* 70.000, die het thans voor *f* 560.000 moet verkocht hebben.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

25 Sept. H. S. en G. S., beide wonende te Roden, ter zake van het jagen in gesloten jagttijd, veroordeeld, ieder in eene boete van f 10-*"* met verbeurd verklaring van de jagtgeweren, en bij nalatigheid van betaling van boete en kosten, ieder tot gevangenisstraf van 7 dagen; — H. Z., landbouwer te Gieterveen, ter zake van het laten losloopen van een hond buiten de kom der gemeente en openbare wegen zonder van een slependen kruisbungel voorzien te zijn, veroordeeld in eene boete van f 10-*"* met verbeurd verklaring van den hond, en bij nalatigheid van betaling van boete en kosten tot eene gevangenisstraf van 7 dagen; — J. S. en H. M., beide wonende te Emmen, ter zake van enkele diefstal van hout, door den tweeden met oordeel des onderscheids gepleegd, veroordeeld, de eerste in eene gevangenisstraf van zes dagen en de tweede in eene gevangenisstraf van drie dagen.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd;

R. REIJNDERS Sz.,
civiel Ingenieur,
met
G. MEURSINGE.

Eext, 30 September 1856.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen Zoon
A. C. HEMMES—VAN GORCUM.

Eenige kennisgeving.
Assen, den 30 September 1856.

Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim vijftig jaren Mejufvrouw ADRIANA AMELIA EVERDINA VAN ROIJEN.
Assen, den 29 September 1856.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeenten *ASSEN* en *BEILEN*, doen te weten:

dat, tegen *genot van billijk salaris*, bij die Gemeenten wordt GEVRAAGD: Een **PERSOON**, om van wege de BESTUREN het **dagelijksch toezigt uit te oefenen** op den AANLEG van een KLINKERWEG tusschen die beide plaatsen.

GADINGMAKENDEN gelieven zich in PERSOON, onder productie van bewijzen van bekwaamheid en certificaten van goed gedrag, aan te melden bij de Heeren BURGEMEESTERS van een der beide Gemeenten of anders die stukken franco in te zenden.

Assen den 23 September 1856.

Burgemeester en Wethouders van Assen,
De Burgemeester,
H. J. OOSTING,
De Secretaris,
KIJMMELL.
Burgemeester en Wethouders van Beilen,
De Burgemeester,
W. TIMMER, L. B.
De Wethouder,
H. TIJMES, L. S.

Om de **drie of vier** weken, 's ZATURDAGS na half twaalf, zullen d'ondergeteekenden aan **ONDERWIJZERS** of **KWEEKELINGEN**, die dit verlangen, gelegenheid geven zich in **verschillende vakken van 't Onderwijs** te oefenen.
Assen, 20 Sept. 1856.
H. J. NASSAU en F. DIJKSTRA.

MARKTSBERIGT.

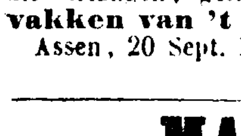

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Gieten* vestigen bij dezen de aandacht van KOOPERS en VERKOOPERS van VEE op den aanstaanden **NAJAARSMARKT**, te houden in de Gemeente *Gieten* op den 7 October e.k., te meer daar op de GEWONE NAJAARSMARKT te *Zuidlaren*, wegens daar heerschende **Longziekte** geen VEE zal mogen worden aangevoerd of uitgevoerd.

Gieten, 29 September 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. L. KNIPHORST.
H. H. JOBING.

PERUVIAANSCHE GUANO

VAN HET KANTOOR
MEES & MOENS,
op franco aanvrage bij voortduring á comptant verkrijgbaar bij J. VAN BAALEN te Meppel.

De Directeur en Mede-Eigenaar der *Westerborcker* en *Broekveenen* (*Nieuweroord*) A. DE WILDE is voornemens, om in de maand OCTOBER aanstaande, dag en plaats nader te bepalen, te doen **VERPACHTEN:**

Eenige honderde Akkers **GROND, om te Boekweiten.**

En te **VERKOOPEN:** 20 à 30 Bunders besneden **BOVENVEEN**. — De noodige inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore te
NIEUWEROORD. Den 29 September 1856.

Ten verzoeke van den heer J. SOUTENDAM te Emmen, als gemagtigde van de DRENTSCHE VEEN- en MIDDEN-KANAAL-MAATSCHAPPIJ, zal de Notaris Mr. S. J. OOSTING te Emmen, op WOENSDAG den 8 October e.k., des voormiddags te 10 ure, op het Oosterveen, onder Zuidbarge, gemeente Emmen, **op het veld PUBLIEK VERKOOPEN**:

De **gemaaide BOEKWEIT** van ruim 17 bunders.
Emmen den 29 September 1856.

Mr. S. J. OOSTING,
Not.

HERBESTEDING.

Op DONDERDAG den 9 October 1856, des namiddags te één uur, zal aan het GOUVERNEMENTSHUIS te *ASSEN*, **bij enkele inschrijving worden HERBESTEED:**

Het in 1857 BOUWEN eener nieuwe PASTORIJ, met verplaatsing en vertimmering der SCHUUR, voor de Hervormde Gemeente te SCHOONEBEEK, met bijlevering van de daarvoor benoodigde MATERIALEN, welke van Coevorden af, buiten kosten van den Aannemer, door de Gemeente worden aangevoerd.

Het BESTEK en de VOORWAARDEN van AANBESTEDING, **alleen gewijzigd wat den tijd van oplevering betreft**, zullen ter lezing voorliggen: te Assen in het GOUVERNEMENTSHUIS en te Schoonebeek bij H. LAMBERTS.

Aanwijzing in loco daags voor de BESTEDING van 's morgens tien tot 's namiddags vier uren; terwijl ten allen tijde inlichtingen te bekomen zijn bij den heer P. KOCK, hoofd-Ingenieur, H. A. J. W. VAN BEUSEKOM, Adspirant-Ingenieur van den Waterstaat, en de KERKVOOGDEN van voornoemde Gemeente, bij wie ook de TEEKENINGEN kunnen worden ingezien.

AANBESTEDING.

De COMMISSIE van ADMINISTRATIE over het vereenigd Huis van Arrest en JUSTITIE te *Assen* is voornemens, op MAANDAG den 13den October 1856, des morgens om twaalf uur, in een der LOCALEN van gemeld huis *AAN TE BESTEDEN:*

De voeding en verzorging der Gevangenen over 1800 zeven en vijftig, bestaande in BROOD, (Rogge- en Wittebrood), AARDAPPELEN, VLEESCH, VET, GORT, RIJST, GEELE- en GROENE ERWTEN, GROENTEN, ZOUT, PEPER, AZIJN, OLIE, KAARSEN, GROENE ZEEP, SODA, KOFFIJ, CICHOREI, MELK, LEGSTROO, KORTE- en LANGE TURF. —

Waarvan de Voorwaarden ter lezing liggen bij den CONCIERGE van genoemd huis en bij den Logementhouder R. KUIPERS te Assen, terwijl verder informatiën kunnen worden bekomen bij den Secretaris Mr. H. VOS.

Assen den 30 September 1856

De Commissie voornoemd,
P. A. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, *L. V. P.*
Ter ordonnantie van dezelve,
H. VOS.

DE ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ

TEGEN BRANDSCHADE,
TE ZUTPHEN,

verzekert tegen **VASTE PREMIEN** alle ROERENDE en ONROERENDE **GOEDEREN** tegen schade, ontstaan door BRAND, of HET INSLAAN van den BLIKSEM.

Zij wordt gewaarborgd door een kapitaal van f **500.000** en door een RESERVEFONDS. De premien zijn uiterst matig gesteld, als: Van particuliere woonhuizen van steen en met pannen gedekt 80 cents van iedere f 1000; van het meubilair daarin insgelijks 80 cents; van landbouwerswoningen van steen en met pannen gedekt f 1.50, met riet of stroo gedekt f 2.25; andere gebouwen enz. naar rato.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen te Assen bij de Agenten:

E. A. SMIDT en J. KLOEKERS.

SLIJM- en MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **SLIJM-** en als **MAAGVERSTERKEND** gebruikt worden, door hare zachte werking **de spijsvertering zeer bevorderen**, bijzonder goed tegen de GAL en **zeer zacht laxerend zijn**, zijn tegen $32\frac{1}{2}$ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Assen, H. P. A VAN GORCUM.	Steenwijk, H. SPANJAARD.
Hoogeveen, C. H. RADIJS.	Veendam, S. SAVENIJE.
Koevorden, J. SAVENIJE.	Wildervank, T. VAN HALTEREN.
Martenshoek, B. BROERKEN.	
Gorredijk, S. G. ZWART.	

Ik ondergeteekende, M. ROZENDAAL Jz., te Tiel, verklaar bij deze, dat mijne Huisvrouw hevig geleden heeft aan slechte spijsvertering, verstoppingen en hartkloppingen; na jaren lang geneeskundige hulp te hebben gebruikt, is zij door

DU BARRY'S REVALENTA,

die ik bij den Heer C. HIEBENDAAL alhier gehaald heb, geheel hersteld en kan bij het gebruik van dit heilzame geneesmiddel alle andere spijzen verdragen.

Maag- en onderbuikskwalen, diarrhaea, verstoppingen, opgezetheid, spanning, slechte spijsvertering, maagdrukking, winden, pleuris, loomheid, vermoeidheid, slijm, verzwakking, hartkloppingen, lusteloosheid en alle andere ziekten, die door abnormalen toestand der spijsverteringswerktuigen ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door DU BARRY'S kracht- en gezondheidherstellend meel.

Amsterdam,	VERKOOPHUIS.
Assen,	H. P. A. VAN GORCUM.
Meppel,	A. JEULEN.
Hoogeveen,	JAN VAN DER WOLDE Jr.
Steenwijk,	K. TIMMERMANS
Gordijk,	S. G. ZWART.

en in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Meppel, 19—26 Sept. Bev.: C. A. Wilson geb. Michilssen, van d.; T. Nijholt geb. Eijkelboom, van z.; E. van der Weerd geb. Daverschot, van z.; L. B. de Groot, van z.; A. Ogterop geb. Warries, van d. — Overl.: H. van der Kolk, 14 uren, ml.; P. Nip, 9 j. en 9 md. vl.; G. Voorthuis, 9 md. vl.; M. Venema, 17 w. vl.

Hoogeveen, 21—28 Sept. Ondertr.: J. Hutten met G. Olthof. — Geh.: K, Bos met M. de Graaf; S. Oelen met J. Schonewille. — Bev.: G. Leuten geb. Kleine, van z.; R. Groote geb. Koops, van d.; A. Fernhout geb. Winkel, van d.; H. Coelingh geb. Boer, van z.; C. Veld geb. Smeding, van d.; J. ten Oever geb. Esselbrugge, van d., A. Spalling geb. Blokzijl, van z.; A. Vos geb. Mager, van d. — Overl.: A. Blokzijl, 4 j. en 9 m., vl.; A. Doldersum, 4 j. ml.; H. Doldersum, 4 j. ml.; V. Sempel, ruim 22 j. vl., R. J. Boer, weduwe van J. A. Brink; voorts twee levenlooze kinderen, als eene van E. J. Otten en G. Boer, en het andere van A. R. Strijker en F. Hartman, beiden van het mannelijk geslacht.

Smilde, 21 -28 Sept. Bev.: H. Nuis geb. Jansen, van z.; J. Voshaar geb. Zwiers, van d.; G. Evers geb. Blomsma, van d. — Overl.: Klaas Fernhout, 31 w.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 30 September.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	/13.40	Boekweit, zand	60	N.pd. /	6.75
" N. Oml.	68	"	" 11.75	" "	62	" "	7.25
dito.	70	"	" 12.50	" veen	64	" "	0.00
" " Old.	66	"	" 10.75	" "	66	" "	0.00
" " "	70	"	" 12.25	Paardeboonen.. /	6.50	à	8.40
Rogge, N. Inl.	62	"	" 7.40	Groene Erwten. "	00.00	à	00.00
" " "	64	"	" 8.00	Graauwe " "	00.00	à	00.00
" " "	66	"	" 8.60	Koolzaad . . . /	12.00	à	15.75
Haver, N. dikke	40	"	" 4.10	Gort, grove . "	10.75	à	11.50
" "	42	"	" 4.30	Gort, parel , "	13.50	à	16.00
" Voer	36	"	" 3.45	Olie, raap per vat	48.00	à	00.00
" "	40	"	" 3.85	Raapkoeken.		à	—.—
" Zwarte	36	"	" 3.40	Lijnkoeken	—.—	à	—.—
" "	38	"	" 3.60	Boter ¼ ton. . . .	—.—	à	—.—
Garst, N. wint.	54	"	" 6.40	Boter ⅛ "		à	—.—
" " "	56	"	" 6.80				
" " zomer	56	"	" 6.60				
" " knob.	60	"	" 7.20				

Tarwe als genoteeed met weinig handel. Rogge bij gerijver prijshoudend. Boekweit met trage koopers. Voor Garst zijn door pelders begin markt vorige prijzen besteed, bij 't afgaan niet driftiger. Dikke en Zwarte Haver goed prijshoudend, Witte Voer niet driftiger. Boonen meer aan en iets lager. Gort wat aangenamer. Koolzaad als genoteerd met trage koopers en weinig in omgegaan.

ZWOLLE, 26 Sept. Tarwe *f* 15,00 a *f* 12,50. - Rogge *f* 9.75 *f* a 9,00. — Boekweit *f* 9,50 a *f* 8,50. — Nieuwe Aardappelen *f* 2,50 a *f* 2,00. — Boter per ⅛ ton *f* 23,50 a *f* 23,00; per ℔ *f* 1.20 a *f* 1,00.

OLDEMARKT, 27 Sept. Boter ¼ v. *f* 46.50 a 00.00.

HEERENVEEN, 27 Sept. Rogge *f* 8.80 Boter p. ¼ v *f* 47.00.

NOORDWOLDE, 25 Sept. Rogge f 8.00 a f 8.80. — Boter per N. ℔ *f* 1.00 a *f* 1.10

STEENWIJK, 29 Sept. Rogge *f* 8.00 a *f* 9,00 — Boekweit *f* 7,75 a *f* 8,50. — Boter per ⅛ ton *f* 23.75 a *f* 00,00.

OOSTERWOLDE, 29 Sept. Rogge f 8.25 tot f 9.00. Zandboekweit f 8.75 tot f 7.40. Veenboekweit f 7.75 tot f 6.75.

AMSTERDAM, 29 Sept. TARWE tot vorige prijzen met goeden handel voor consumtie; 127 ℔ bonte Poolsche f 480; 127, 128 ℔ dito f 473; 127, 128 ℔ witb. dito f 530. 535; 127 ℔ jarige Geldersche f 452; 128 ℔ nieuwe dito f 435; 154/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris f 426; 78 ℔ dito f 435; 124 ℔ oude Rijn f 415; 129 ℔ nieuwe dito f 445; 131 ℔ oude en nieuwe dito f 455; 127 ℔ Ibrail f 345; 133 ℔ Kubanka f 380, 395; 125 ℔ nieuw Waard en Groet f 415. — ROGGE stil en onveranderd, alleen bij kleinigheden; 121 ℔ Pommer f 270; 119, 120 ℔ Archangel f 257, 250; 118 ℔ dito f 254. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT als voren; 118, 119 ℔ Nijkerker en Amersfoortsche f 275, 278. — KOOLZAAD $1\frac{1}{2}$ lager. Haarlemmermeer f $16\frac{1}{8}$, $\frac{3}{4}$; Groninger f $16\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Cromhorn £ $80\frac{1}{2}$; op 9 v. Olie in Sept. £ 86; Oct. £ $85\frac{1}{2}$; April £ 84. LIJNZAAD in een doen, 108/9 ℔ Petersburger f 330. RAAPOLIE traag; op 6w. f $51\frac{1}{4}$; Vlieg. f 50; 1o. Oct. f $49\frac{1}{2}$; Nov. f $49\frac{1}{4}$. 49; Dec. f 49, $48\frac{3}{4}$. — LIJNOLIE vast; op 6w. f 41, Vlieg. f $39\frac{3}{4}$; 1o. Oct. f $39\frac{1}{2}$; Dec. f 37. — HENNEPOLIE op 6w. f $47\frac{1}{2}$; Vlieg. f 46. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 94 a 97. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f $9\frac{1}{2}$ a 14.

SCHIEDAM, 27 Sept. MOUTWIJN tot f 24 per vat cont. naar genoegen te koopen. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 29 a $29\frac{1}{2}$ per vat contaat.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 29 September 1856.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN
Nederl. W. S.	$2\frac{1}{2}$	pct.	$62\frac{9}{16}$	*Polen*, Oblig.	4	pct	78
" "	3	"	$74\frac{1}{8}$	*Spanje*, Oblig.	$1\frac{1}{4}$	"	$23\frac{7}{8}$
" "	4	"	$93\frac{3}{8}$	Obligatiën	3	"	
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	"	$90\frac{1}{4}$	Binnenl.	3	"	$37\frac{3}{4}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	"	131	Amortisable			$6\frac{9}{16}$
O. I. Leening	4	"	$92\frac{5}{8}$	Bewijz. Coup			$5\frac{1}{2}$
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	$4\frac{1}{2}$	"	$99\frac{3}{4}$	Oblig. Goll	5	"	
Haarl. Meer	5	"		" "	4	"	62
Rusl. Ob. Hope	5	"	$102\frac{1}{4}$	" Metal.	5	"	$73\frac{5}{8}$
Dito 1828/29	5	"	$101\frac{3}{8}$	" " N.	5	"	$83\frac{1}{4}$
Dito 1831/33	5	"	$91\frac{3}{4}$	" "	$2\frac{1}{2}$	"	$38\frac{1}{2}$
Dito 1840	4	"	$84\frac{3}{4}$	*België*, Cert.	$2\frac{1}{2}$	"	
Cert. Stieglitz	4	"	$83\frac{1}{2}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$	"	$50\frac{3}{16}$
Ins. in Assign.	6	"		*Portug.*, Oblig.	3	"	44
Cert. van dito	6	"	$63\frac{1}{4}$	"	4		
				Amerika Bank-Act			

aan geen verderen twijfel onderhevig zijn. Onder deze bestaande omstandigheden hield ik dien maatregel voor zeer verstandig, en ik bezocht Andrews om hem en zijne vrouw te bewegen om daarin toe te stemmen. Doch mevrouw Andrews was, naar het scheen, naar buiten op het land. Alleen mijnheer haar echtgenoot was te huis, en hij was op het vernemen van mijn voorstel zeer getroffen, zelfs verschrikt, hetgeen ik echter ook wel mogt toeschrijven aan zeer natuurlijke gemoedsaandoeningen.

»Wie, wie .... moet dan," vroeg hij na eenig nadenken, »wie moet da... ...pijn... en afschuwelijk onderzoek doen? Wie zal er ...

... de heelmeester Humphrey en doc... ...eesheer der levensverzekering-maat...

...igtbaar verligt en schie... ...en en doctor Parkinson m...

... daarvan was de... ...van den knaap... ...cholera was...

Anecdoten.

Geen betere onderdanen — zegt een spotter — dan ganzen en schapen. De eerste kunnen ieder oogenblik geplukt worden, de veêren groeijen haar toch weêr aan; de laatsten mag men scheeren zooveel men wil, ze blijven daar nog altijd frisch en gezond bij en zitten eerlang weder in de wol.

Uit het kanton Wallis worden zeer curieuze spoorweg-verhalen medegedeeld. Aldaar zijn nog menschen, men zou het naauwelijks gelooven, die de spoorwegen beschouwen als een teeken van het toenemend zedenbederf en daarom ook de ingenieurs, welke opmetingen willen doen, wegjagen. Te Saxon kwam het dezer dagen zelfs tot ...n formelen kruistogt: de alarmklok werd geluid, de generale ...rsch geslagen en de geheele gemeente, met den burgemeester aan ... hoofd, verjaagde de spoorwegwerkers.

...n aanzienlijk man, doch die in meer dan eenen post ...

»ik denk er maar alleen over na, wie dat endje soldaat aan een sabel gebonden heeft."

Zeker koopman had den schijn van zeer vroom te zijn; hij droeg bestendig zijn kerkboek bij zich, ging in alle kerken en leefde hoogst ingetogen. Een bankier had dit opgemerkt, en toen de koopman een eene groote geldsom van hem wilde leenen, gaf hij die zonder zich te bedenken. Kort daarop ging de schuldenaar bankroet en verloor de bankier het geleende geld. Toen iemand hem wegens dit verlies beklaagde, zeide hij zeer gelaten: »De man is eigen... niet de schu... van mijn verlies, maar wel zijn kerkboek.

De fransche bladen deelen ons soms koddige staaltjes mede van ... wijze, waarop sommige *maires* hunne officiële correspondentie v... Bij eene opening d... stembil... ...rkie... Provinciale Staten te 's ... der burgemeester...